

Eclass4U

The best Choice for you

ΔΕΟ10

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ No.1

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

The best Choice for you

Περιεχόμενα

1.	Τι είναι το Συνταγματικό Δίκαιο;	3
2.	Ποια είναι τα στοιχεία που συγκροτούν το κράτος;	3
3.	Ποια είναι η διαφορά μεταξύ του Λαού και του Έθνους;	3
4.	Ποια είναι η διαφορά μεταξύ του Λαού και του Έθνους;	3
5.	Τι σημαίνει κρατική κυριαρχία;	3
6.	Πώς παράγεται το Σύνταγμα;	3
7.	Ποιες είναι οι πηγές του Συνταγματικού Δικαίου;	3
8.	Ποιες είναι οι διακρίσεις του Συντάγματος;	3
9.	Ποια είναι η ιστορική πορεία του Ελληνικού Συντάγματος;	4
10.	Ποιες είναι οι πηγές του Συνταγματικού Δικαίου;	4
11.	Ποιες είναι οι βασικές αρχές του ελληνικού Συντάγματος;	4
12.	Τι είναι η δημοκρατική αρχή;	4
13.	Τι είναι η αντιπροσωπευτική αρχή;	4
14.	Ποια είναι η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών;	4
15.	Τι σημαίνει πολυκομματισμός;	4
16.	Τι είναι η προεδρευομένη Δημοκρατία;	4
17.	Ποια είναι η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου;	5
18.	Ποιες είναι οι αρμοδιότητες της Βουλής;	5
19.	Ποια είναι η διαδικασία εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας;	5
20.	Ποιες είναι οι μορφές ευθύνης του Προέδρου της Δημοκρατίας;	5
21.	Τι είναι η Κυβέρνηση και ποιες οι αρμοδιότητές της;	5
22.	Ποιος είναι ο ρόλος του Πρωθυπουργού;	5
23.	Τι είναι η πρόταση εμπιστοσύνης και η πρόταση δυσπιστίας;	5
24.	Ποιες είναι οι διακρίσεις των δικαστηρίων στην Ελλάδα;	6
25.	Τι σημαίνει δικαστική ανεξαρτησία;	6
26.	Τι είναι ο έλεγχος συνταγματικότητας των νόμων;	6
27.	Ποιος είναι ο ρόλος του Συμβουλίου της Επικρατείας;	6
28.	Ποιες είναι οι συνταγματικές αρχές που ρυθμίζουν τη δικαστική λειτουργία;	6
29.	Τι είναι το συνταγματικό έθιμο;	6
30.	Ποιες είναι οι πηγές του Διεθνούς Δικαίου στο ελληνικό Σύνταγμα;	6

1. Ερώτηση : Τι είναι το Συνταγματικό Δίκαιο;

Το Συνταγματικό Δίκαιο είναι ο κλάδος του δικαίου που ασχολείται με το Σύνταγμα, δηλαδή τον γραπτό κώδικα κανόνων με αυξημένη τυπική ισχύ που καθορίζει τα όργανα του κράτους, τις αρμοδιότητές τους και τις σχέσεις τους με τον πολίτη και τις κοινωνικές ομάδες.

2. Ποια είναι τα στοιχεία που συγκροτούν το κράτος;

Τα βασικά στοιχεία που συγκροτούν το κράτος είναι ο Λαός, η Χώρα και η Εξουσία. Κράτος είναι η οργάνωση ενός λαού σε ορισμένη χώρα, που ασκεί αυτοδύναμη εξουσία.

3. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ του Λαού και του Έθνους;

- Ο Λαός είναι το σύνολο των πολιτών ενός κράτους που έχουν κρατική ιθαγένεια, ενώ το Έθνος συνδέεται με κοινά στοιχεία πολιτισμού, ιστορίας και μελλοντικών

4. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ του Λαού και του Έθνους;

- Ο Λαός είναι το σύνολο των πολιτών ενός κράτους που έχουν κρατική ιθαγένεια, ενώ το Έθνος συνδέεται με κοινά στοιχεία πολιτισμού, ιστορίας και μελλοντικών επιδιώξεων.

5. Τι σημαίνει κρατική κυριαρχία;

- Η κρατική κυριαρχία είναι το δικαίωμα του κράτους να επιβάλλει τη βούλησή του στους πολίτες και να μην υποτάσσεται σε ξένες εξουσίες.

6. Πώς παράγεται το Σύνταγμα;

- Το Σύνταγμα παράγεται μέσω της συντακτικής εξουσίας ή της αναθεωρητικής λειτουργίας. Η συντακτική εξουσία είναι η δύναμη που θέτει σε ισχύ το Σύνταγμα, ενώ η αναθεωρητική λειτουργία τροποποιεί συγκεκριμένες διατάξεις.

7. Ποιες είναι οι πηγές του Συνταγματικού Δικαίου;

- Οι πηγές του Συνταγματικού Δικαίου είναι: το Σύνταγμα, τα Ψηφίσματα, οι Συντακτικές Πράξεις, το Διεθνές Δίκαιο, το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι νόμοι, οι κανονιστικές πράξεις, το συνταγματικό έθιμο και η νομολογία.

8. Ποιες είναι οι διακρίσεις του Συντάγματος;

Το Σύνταγμα διακρίνεται σε γραπτό και άγραφο, αυστηρό και ήπιο, και ουσιαστικό και τυπικό.

9. Ποια είναι η ιστορική πορεία του Ελληνικού Συντάγματος;

Η πορεία του ελληνικού Συντάγματος ξεκινά από την περίοδο του Αγώνα της Ανεξαρτησίας (1821-1833) και εξελίσσεται μέσα από περιόδους όπως η απόλυτη μοναρχία, η συνταγματική μοναρχία, η βασιλευομένη δημοκρατία, η αβασίλευτη δημοκρατία και τα αυταρχικά καθεστώτα.

10. Ποιες είναι οι πηγές του Συνταγματικού Δικαίου;

Οι πηγές του Συνταγματικού Δικαίου είναι: το Σύνταγμα, τα ψηφίσματα, οι συντακτικές πράξεις, το διεθνές δίκαιο, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο νόμος, ο κανονισμός της Βουλής, οι κανονιστικές πράξεις της διοίκησης, το συνταγματικό έθιμο και η νομολογία.

11. Ποιες είναι οι βασικές αρχές του ελληνικού Συντάγματος;

Οι βασικές αρχές του ελληνικού Συντάγματος είναι: η δημοκρατική αρχή, η αντιπροσωπευτική αρχή, η κοινοβουλευτική αρχή, η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών, η αρχή του πολυκομματισμού, η αρχή της προεδρευομένης δημοκρατίας και η αρχή του κράτους δικαίου και του κοινωνικού κράτους.

12. Τι είναι η δημοκρατική αρχή;

Η δημοκρατική αρχή ορίζει ότι κυρίαρχος είναι ο λαός, και η πηγή κάθε κρατικής εξουσίας είναι ο λαός. Προϋποθέσεις για τη δημοκρατία είναι η ελευθερία και η ισότητα.

13. Τι είναι η αντιπροσωπευτική αρχή;

Η αντιπροσωπευτική αρχή σημαίνει ότι η λαϊκή κυριαρχία ασκείται μέσω αντιπροσώπων (βουλευτών), οι οποίοι αναδεικνύονται από το εκλογικό σώμα.

14. Ποια είναι η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών;

Η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών καθορίζει ότι η νομοθετική, εκτελεστική και δικαστική εξουσία είναι διαχωρισμένες και ασκούνται από διαφορετικά όργανα.

15. Τι σημαίνει πολυκομματισμός;

Ο πολυκομματισμός αναφέρεται στο σύστημα όπου υπάρχουν περισσότερα από ένα πολιτικά κόμματα που ανταγωνίζονται ελεύθερα για την εξουσία, και τα κόμματα λειτουργούν ως μέσο έκφρασης των πολιτικών επιλογών των πολιτών.

16. Τι είναι η προεδρευομένη Δημοκρατία;

Η προεδρευομένη Δημοκρατία σημαίνει ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν έχει απόλυτη εξουσία, αλλά εξαρτάται από την κοινοβουλευτική πλειοψηφία και την Κυβέρνηση.

17. Ποια είναι η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου;

- Η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου επιτάσσει ότι το κράτος δικαίου δεν περιορίζεται μόνο σε τυπικές διατάξεις, αλλά προσπαθεί να διασφαλίσει την κοινωνική δικαιοσύνη και τη δίκαιη μεταχείριση των πολιτών από την πολιτεία.

18. Ποιες είναι οι αρμοδιότητες της Βουλής;

- Η Βουλή ασκεί νομοθετική λειτουργία, ελέγχει την Κυβέρνηση, και εκπροσωπεί το λαό, ενώ διαθέτει αρμοδιότητες σε θέματα νομοθετικής πρωτοβουλίας, ψήφισης προϋπολογισμού και ελέγχου των πράξεων της Κυβέρνησης.

19. Ποια είναι η διαδικασία εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας;

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται από τη Βουλή με αυξημένη πλειοψηφία (τουλάχιστον 200 βουλευτές) σε πρώτη φάση, και εάν δεν επιτευχθεί, ακολουθούν νέες ψηφοφορίες με μειωμένες απαιτήσεις πλειοψηφίας.

20. Ποιες είναι οι μορφές ευθύνης του Προέδρου της Δημοκρατίας;

- Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ευθύνεται μόνο για εσχάτη προδοσία ή παραβίαση του Συντάγματος. Η Βουλή μπορεί να κινήσει διαδικασία για την άσκηση δίωξης με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας.

21. Τι είναι η Κυβέρνηση και ποιες οι αρμοδιότητές της;

Η Κυβέρνηση αποτελεί το κύριο όργανο της εκτελεστικής εξουσίας και περιλαμβάνει τον Πρωθυπουργό και τους Υπουργούς. Οι αρμοδιότητές της είναι η εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής, η διαχείριση των κρατικών υποθέσεων, και η έκδοση κανονιστικών πράξεων.

22. Ποιος είναι ο ρόλος του Πρωθυπουργού;

- Ο Πρωθυπουργός είναι ο επικεφαλής της Κυβέρνησης και καθορίζει τις κατευθύνσεις της κυβερνητικής πολιτικής. Επιλέγει τους Υπουργούς, και έχει την ευθύνη για τον συντονισμό των κρατικών υπηρεσιών.

23. Τι είναι η πρόταση εμπιστοσύνης και η πρόταση δυσπιστίας;

Η πρόταση εμπιστοσύνης είναι η διαδικασία με την οποία η Βουλή επιβεβαιώνει την εμπιστοσύνη της στην Κυβέρνηση. Η πρόταση δυσπιστίας είναι η διαδικασία με την οποία η Βουλή μπορεί να ανακαλέσει την εμπιστοσύνη της από την Κυβέρνηση, οδηγώντας ενδεχομένως σε παραίτηση.

24. Ποιες είναι οι διακρίσεις των δικαστηρίων στην Ελλάδα;

- Τα δικαστήρια διακρίνονται σε πολιτικά, ποινικά και διοικητικά. Τα πολιτικά επιλύουν διαφορές ιδιωτικού δικαίου, τα ποινικά δικάζουν αδικήματα, και τα διοικητικά επιλύουν διαφορές μεταξύ πολιτών και διοίκησης.

25. Τι σημαίνει δικαστική ανεξαρτησία;

- Η δικαστική ανεξαρτησία είναι η αρχή κατά την οποία οι δικαστές δεν υπόκεινται σε πιέσεις από την εκτελεστική ή νομοθετική εξουσία και απολαμβάνουν μονιμότητα και ανεξαρτησία στη λήψη των αποφάσεών τους.

26. Τι είναι ο έλεγχος συνταγματικότητας των νόμων;

- Ο έλεγχος συνταγματικότητας είναι η διαδικασία κατά την οποία τα δικαστήρια εξετάζουν αν ένας νόμος είναι σύμφωνος με το Σύνταγμα. Εάν κριθεί αντισυνταγματικός, δεν εφαρμόζεται.

27. Ποιος είναι ο ρόλος του Συμβουλίου της Επικρατείας;

- Το Συμβούλιο της Επικρατείας είναι το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο στην Ελλάδα. Ελέγχει τη νομιμότητα των διοικητικών πράξεων και έχει αρμοδιότητα σε υποθέσεις συνταγματικότητας νόμων.

28. Ποιες είναι οι συνταγματικές αρχές που ρυθμίζουν τη δικαστική λειτουργία;

- Οι συνταγματικές αρχές που ρυθμίζουν τη δικαστική λειτουργία περιλαμβάνουν την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, τη μονιμότητα των δικαστών, την υποχρέωση τήρησης του Συντάγματος και την αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

29. Τι είναι το συνταγματικό έθιμο;

- Το συνταγματικό έθιμο είναι οι άγραφοι κανόνες που δημιουργούνται από την πάγια πρακτική των κρατικών οργάνων και αποκτούν δεσμευτική ισχύ χωρίς να είναι γραμμένοι στο Σύνταγμα.

30. Ποιες είναι οι πηγές του Διεθνούς Δικαίου στο ελληνικό Σύνταγμα;

- Οι πηγές του Διεθνούς Δικαίου στο ελληνικό Σύνταγμα περιλαμβάνουν τις διεθνείς συνθήκες, τις συμφωνίες και τις συμβάσεις που επικυρώνονται από το κράτος και υπερισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης νόμου.